

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впровадження Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1938 від 25 жовтня 2017 року про заходи для гарантування безпеки постачання газу та про скасування Регламенту (ЄС) № 994/2010»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Закон України «Про ринок природного газу»	
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p><i>Пункт відсутній</i></p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p>1¹) важливі суспільні послуги – послуги, що стосуються охорони здоров'я, надання соціальних послуг, запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, забезпечення безпеки та підтримання правопорядку, освіти або державного управління;</p>
<p>7¹) графік заповнення газосховищ - послідовність цільових рівнів заповнення газосховищ, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, відповідно до <i>правил про безпеку постачання природного газу</i> та затверджується ним після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства;</p>	<p>7¹) графік заповнення газосховищ - послідовність цільових рівнів заповнення газосховищ, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, відповідно до Плану превентивних заходів та затверджується ним після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства;</p>
<p>10) захищені споживачі - <i>побутові споживачі, приєднані до газорозподільної системи, підприємства, установи, організації, що здійснюють надання важливих суспільних послуг та приєднані до газотранспортної або газорозподільної системи, а також виробники теплової енергії для потреб таких споживачів або підприємств, установ, організацій за умови, що виробництво теплової енергії для потреб таких споживачів або підприємств, установ, організацій здійснюється за допомогою об'єктів, не пристосованих до зміни палива та приєднаних до газотранспортної або газорозподільної системи;</i></p>	<p>10) захищені споживачі – споживачі, щодо яких застосовуються заходи із гарантування безпеки постачання природного газу, передбачені Планом превентивних заходів та Планом на випадок кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації, та коло яких визначається Планом превентивних заходів;</p>
<p><i>Пункт відсутній</i></p>	<p>13¹) Координаційна група з безпеки постачання - група, сформована відповідно до рішення Ради міністрів</p>

Міністерство енергетики України
 №7.4.2-ВН/266-26 від 16.03.2026
 КЕП: Рамазанов В. А. 16.03.2026 11:02
 3FAA9288358EC0030400000FC902D0079DAD500
 Сертифікат дійсний з 25.06.2024 09:15 до 25.06.2026 09:15

	Енергетичного Співтовариства для координації заходів з безпеки постачання природного газу та електричної енергії в межах Енергетичного Співтовариства та надання консультативної допомоги з питань безпеки постачання органам Енергетичного Співтовариства;
<i>15) Національний план дій – план дій на випадок кризової ситуації, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі;</i>	Виключено
<i>Пункт відсутній</i>	37 ²) стратегічний запас – запас природного газу, що зберігається у підземних газосховищах, який може бути використаний у випадках суттєвої обмеженості джерел надходження природного газу, порушення надходження природного газу або оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації та який утворюється, зберігається та управляється відповідальним суб'єктом відповідно до рішення Кабінет Міністрів України;
<i>Пункт відсутній</i>	40 ¹) підземне газосховище - вид газосховища, що приєднане до газотранспортної або газорозподільної системи та призначене для зберігання природного газу у ємностях, розміщених під землею;
Стаття 2. Правова основа ринку природного газу 1. На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме: Директиви 2009/73/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та про скасування Директиви 2003/55/ЄС; Регламенту (ЄС) 715/2009 про умови доступу до мереж транспортування природного газу та яким скасовується Регламент (ЄС) 1775/2005; Директиви 2004/67/ЄС про здійснення заходів для забезпечення безпеки постачання	Стаття 2. Правова основа ринку природного газу 1. На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме: Директиви 2009/73/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та про скасування Директиви 2003/55/ЄС; Регламенту (ЄС) 715/2009 про умови доступу до мереж транспортування природного газу та яким скасовується Регламент (ЄС) 1775/2005; Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1938 від 25 жовтня 2017 року

<p><i>природного газу</i>; Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про добросесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку та рішень Ради міністрів Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>про заходи для гарантування безпеки постачання газу та про скасування Регламенту (ЄС) № 994/2010 (далі – Регламент 2017/1938); Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про добросесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку та рішень Ради міністрів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Стаття 4. Державне регулювання, формування та реалізація державної політики на ринку природного газу</p> <p>...</p> <p>7. На ринку природного газу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі:</p> <p>...</p> <p>3) <i>розробляє та координує виконання мінімальних норм безпеки постачання природного газу відповідно до статті 5 цього Закону;</i></p> <p>...</p> <p>4) розробляє, затверджує та впроваджує в межах своїх повноважень <i>Національний план дій відповідно до статті 6 цього Закону;</i></p> <p>...</p>	<p>Стаття 4. Державне регулювання, формування та реалізація державної політики на ринку природного газу</p> <p>...</p> <p>7. На ринку природного газу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі:</p> <p>...</p> <p>3) розробляє, затверджує та впроваджує в межах своїх повноважень План превентивних заходів (далі - ППЗ) відповідно до статей 4¹ та 5 цього Закону;</p> <p>...</p> <p>4) розробляє, затверджує та впроваджує в межах своїх повноважень План на випадок кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації (далі – ПНС) відповідно до статей 4¹ та 6 цього Закону;</p> <p>...</p>
<p><i>Стаття відсутня</i></p>	<p>Стаття 4¹. Компетентний орган у сфері безпеки постачання природного газу</p> <p>1. Безпека постачання природного газу є спільним завданням суб'єктів ринку природного газу, держави, зокрема компетентного органу, а також Секретаріату Енергетичного Співтовариства в межах їх завдань та повноважень.</p> <p>2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, є компетентним органом у</p>

розумінні Регламенту 2017/1938 та для цілей статей 4¹-7 цього Закону.

Компетентний орган співпрацює з компетентними органами інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства в ході імплементації Регламенту 2017/1938.

3. Окремі завдання компетентного органу відповідно до статей 4¹-7 цього Закону можуть бути делеговані іншим органам державної влади, оператору газотранспортної системи відповідно до ППЗ або ПНС. При цьому делегування завдання щодо оголошення будь-якого з рівнів кризової ситуації відповідно до статті 6 цього Закону дозволяється лише іншому органу державної влади, оператору газотранспортної або газорозподільної системи.

Делеговані завдання повинні виконуватися під наглядом компетентного органу, порядок здійснення якого визначається ППЗ або ПНС.

4. Компетентний орган забезпечує проведення оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу відповідно до вимог Регламенту 2017/1938, у тому числі згідно з наведеною в ньому формою. Оцінка ризиків щодо безпеки постачання природного газу повинна, зокрема, враховувати поточний стан інвестицій на виконання стандарту поведінки, передбаченого пунктом 3 частини другої статті 5 цього Закону, та наявні проблеми з впровадженням альтернативних інвестиціям рішень, а також досвід, отриманий за результатом стрес-тестів відповідно до частини дев'ятої статті 6 цього Закону.

Оцінка ризиків щодо безпеки постачання природного газу проводиться не менш ніж один раз на чотири роки. Її результати надаються Секретаріату Енергетичного Співтовариства протягом 30 днів, крім інформації з обмеженим доступом.

5. Після консультацій з суб'єктами ринку природного газу, організаціями, які представляють інтереси побутових і непобутових споживачів, виробниками електричної енергії,

операторами систем передачі електроенергії та Регулятором компетентний орган розробляє та затверджує ППЗ та ПНС.

ППЗ розробляється відповідно до статті 5 цього Закону та вимог Регламенту 2017/1938, у тому числі згідно з наведеною в ньому формою.

ПНС розробляється відповідно до статті 6 цього Закону та вимог Регламенту 2017/1938, у тому числі згідно з наведеною в ньому формою.

ППЗ та ПНС підлягають оновленню один раз на чотири роки після першого затвердження або частіше, якщо того вимагають обставини чи за запитом Секретаріату Енергетичного Співтовариства. ППЗ та ПНС, що затверджуються за результатами оновлення, повинні відображати результати останньої оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу та результати останніх стрес-тестів, проведених згідно зі статтею 6 цього Закону, а також до них застосовується процедура згідно з частиною шостою цієї статті.

6. Після затвердження компетентним органом ППЗ та ПНС, оновлення цих планів, а також зміни до них, якщо змінами передбачений принаймні один новий неринковий захід, надаються на розгляд Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Протягом трьох місяців з дня отримання висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства компетентний орган:

враховує наведені у висновку рекомендації шляхом внесення змін до ППЗ або ПНС та надає їх Секретаріату Енергетичного Співтовариства; або

повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про причини своєї незгоди з наданими рекомендаціями.

У випадку отримання детального обґрунтування, у зв'язку з якими Секретаріат Енергетичного Співтовариства вимагає внесення змін до ППЗ або ПНС, компетентний

орган враховує таке обґрунтування. При цьому, якщо остаточна позиція компетентного органу відхиляється від обґрунтування Секретаріату Енергетичного Співтовариства, компетентний орган повинен надати та оприлюднити шляхом розміщення на своєму вебсайті, разом зі своєю позицією та детальним обґрунтуванням Секретаріату Енергетичного Співтовариства, своє обґрунтування щодо відповідних питань протягом двох місяців з дня отримання детального обґрунтування Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

7. Компетентний орган відповідно до статті 7 Закону України «Про ринок природного газу» забезпечує постійний моніторинг виконання ППЗ та ПНС, а також інформування про це на засіданнях Координаційної групи з безпеки постачання.

Під час підготовки, затвердження та моніторингу виконання ППЗ та ПНС компетентний орган має забезпечити конфіденційність інформації з обмеженим доступом відповідно до закону.

8. Заходи для забезпечення безпеки постачання газу, які містяться у ППЗ та ПНС, повинні бути чітко визначеними, прозорими, пропорційними, недискримінаційними та піддаватися перевірці, не повинні спотворювати конкуренцію або ефективне функціонування ринку природного газу та не повинні загрожувати безпеці постачання газу в інших державах – сторонах Енергетичного Співтовариства.

9. Суб'єкти ринку природного газу (крім побутових споживачів), організації, що представляють інтереси побутових та непобутових споживачів, органи державної влади зобов'язані надавати компетентному органу на його запит інформацію, необхідну для підготовки ППЗ, у тому числі для проведення оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу, та ПНС.

Стаття 5. Заходи з безпеки постачання природного газу

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, розробляє та затверджує правила про безпеку постачання природного газу, які є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами ринку природного газу. Правила про безпеку постачання природного газу встановлюють мінімальні норми безпеки постачання природного газу та повинні визначати:

1) коло споживачів, які визнаються захищеними споживачами, з урахуванням того, що споживання природного газу захищеними споживачами, які не є побутовими споживачами, не має перевищувати 20 відсотків загального обсягу споживання України;

2) заходи, які є обов'язковими до вжиття суб'єктами ринку природного газу (крім споживачів) для забезпечення безпеки постачання природного газу захищеним споживачам, зокрема у таких випадках:

а) надзвичайні температурні умови протягом семиденного пікового періоду, статистична ймовірність настання яких становить раз на 20 років;

б) будь-який період тривалістю 30 днів і більше, протягом якого спостерігається надзвичайно високий попит на природний газ, статистична ймовірність настання якого становить раз на 20 років;

в) вихід із ладу одного магістрального газопроводу за звичайних зимових умов на період тривалістю не менше 30 днів;

3) коло суб'єктів ринку природного газу, які зобов'язані вживати заходів, передбачених пунктом 2 цієї частини;

4) виявлення і класифікацію основних ризиків щодо безпеки постачання природного газу (оцінка ризиків);

Стаття 5. План превентивних заходів

1. Компетентний орган розробляє та затверджує ППЗ, який є обов'язковим для виконання всіма суб'єктами ринку природного газу, а також визначеними в ППЗ учасниками ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії».

ППЗ підлягає оприлюдненню на вебсайті компетентного органу, крім інформації з обмеженим доступом.

2. ППЗ встановлює мінімальні норми безпеки постачання природного газу та повинен містити, зокрема:

1) результати оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу, у тому числі опис використаних сценаріїв;

2) коло захищених споживачів, до якого обов'язково включаються побутові споживачі, приєднані до газорозподільної системи, а також можуть включатися:

мікро-, малі та середні підприємства (у значенні Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»), приєднані до газорозподільної системи;

підприємства, установи, організації, що надають важливі суспільні послуги та приєднані до газотранспортної або газорозподільної системи;

виробники теплової енергії для потреб таких споживачів та/або підприємств, установ, організацій за умови, що виробництво теплової енергії для потреб таких споживачів або підприємств, установ, організацій здійснюється за допомогою об'єктів, не пристосованих до переходу з газу на інші види палива та приєднаних до газотранспортної або газорозподільної системи.

Мікро-, малі та середні підприємства та підприємства, установи та організації, що надають важливі суспільні послуги, включаються до кола захищених споживачів таким чином, щоб обсяг споживання ними природного газу не перевищував 20 відсотків загального річного обсягу

5) заходи, необхідні для зменшення впливу виявлених ризиків, зокрема ризику виходу з ладу транскордонного газопроводу, установки LNG, або газосховища або зупинення чи істотного обмеження джерела надходження природного газу, з визначенням обсягу обов'язків суб'єктів ринку природного газу та строків їх виконання;

5¹) правила розрахунку цільового рівня заповнення газосховищ та формування графіка заповнення газосховищ;

б) форму та порядок подання звіту суб'єктами ринку природного газу (крім споживачів) про стан виконання заходів, передбачених пунктом 2 цієї частини;

7) обов'язки суб'єктів владних повноважень, відповідальних за безпеку постачання природного газу.

2. Під час розроблення правил, передбачених частиною першою цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, зобов'язаний враховувати економічний вплив відповідних заходів, їх ефективність та економічність, наслідки для функціонування ринку природного газу та впливу на довкілля та споживачів.

Правила, передбачені частиною першою цієї статті, повинні базуватися на ринкових засадах, бути прозорими, недискримінаційними, заздалегідь не передбачати неможливість їхнього виконання, не створювати конкуренцію на ринку природного газу і не перешкоджати його розвитку. Такі правила не повинні створювати надмірного тягаря для суб'єктів ринку природного газу та мінімізувати негативні наслідки для функціонування ринку природного газу.

3. До 1 вересня поточного року центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, забезпечує оновлення правил про безпеку постачання природного газу на наступний календарний рік та оприлюднює їх шляхом розміщення на своєму веб-сайті.

споживання природного газу в Україні, що розраховується відповідно до ППЗ.

Визначення кола захищених споживачів відбувається у порядку, передбаченому ППЗ, з урахуванням таких принципів:

перелік захищених споживачів формується обласними державними адміністраціями, районними державними адміністраціями в Автономній Республіці Крим та Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями у межах території відповідних областей, районів Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя з урахуванням пропозицій суб'єктів господарювання, до мереж яких приєднані споживачі на цих територіях та затверджується компетентним органом;

під час формування та затвердження переліку захищених споживачів враховуються такі фактори:

а) особливі технічні обмеження щодо постачання природного газу споживачам при певних порушеннях у функціонуванні газотранспортної системи;

б) здатність споживачів перевести об'єкти на резервні види палива та час, необхідний для такого переведення;

в) технологічний мінімум споживання природного газу, який визначається з урахуванням виробничого циклу та часу, необхідного для обмеження постачання природного газу до технологічного мінімуму;

г) середній обсяг споживання природного газу протягом доби відповідним споживачем;

г) рівень життєво важливих потреб населення, які задовольняються споживачами;

д) наявність ефективних механізмів забезпечення своєчасної оплати споживачів за спожитий природний газ.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, щорічно розробляє графік заповнення газосховищ та до 15 вересня року, що передує плановому, надає його проект для консультацій до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Графік заповнення газосховищ затверджується у п'ятнадцятиденний строк після проведення консультацій, але не пізніше 1 листопада року, що передує плановому.

ППЗ визначає вимоги щодо забезпечення своєчасної оплати захищеними споживачами за спожитий природний газ (вимоги про договірне списання, надання належного фінансового забезпечення тощо) під час укладення, зміни та виконання відповідних договорів;

3) стандарти поведінки, що мають виконуватися операторами об'єктів газової інфраструктури відповідно до вимог Регламенту 2017/1938, а також інформацію щодо стану виконання цих стандартів;

4) стандарти поведінки, що мають виконуватися постачальниками стосовно захищених споживачів відповідно до вимог Регламенту 2017/1938 в таких випадках:

а) надзвичайні температурні умови протягом семиденного пікового періоду, статистична ймовірність настання яких становить раз на 20 років;

б) будь-який період тривалістю принаймні 30 діб, протягом якого спостерігається надзвичайно високий попит на природний газ, статистична ймовірність настання якого становить раз на 20 років;

в) вихід із ладу найбільшого за потужністю об'єкта газової інфраструктури (або технологічно чи функціонально пов'язаних об'єктів) за звичайних зимових умов на період тривалістю принаймні 30 діб, а також

інформацію щодо стану виконання цих стандартів;

5) правила розрахунку цільового рівня заповнення газосховищ та формування графіка заповнення газосховищ;

б) заходи, необхідні для реагування на виявлені під час оцінки ризиків ризику щодо безпеки постачання природного газу, попередження настання кризових ситуацій та зменшення їх впливу (далі – превентивні заходи), з визначенням обсягу обов'язків суб'єктів ринку природного газу, а також за потреби – учасників ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», строків їх виконання, економічного ефекту, аналізу

їх ефективності та економності, впливу на функціонування ринку Енергетичного Співтовариства та України, довкілля, оптових покупців та споживачів, а також інформацію щодо стану виконання цих заходів.

Разом з ППЗ компетентний орган затверджує:

форму та порядок формування компетентним органом помісячного прогнозного балансу надходження та використання природного газу в Україні, у тому числі обов'язки суб'єктів ринку природного газу з надання інформації, необхідної для його формування;

форму та порядок звітування суб'єктів ринку природного газу, яких стосуються стандарти поведінки та превентивні заходи, про стан виконання таких стандартів та заходів.

3. Регулятор повинен враховувати економічно обгрунтовані витрати на дотримання стандартів поведінки, передбачених пунктом 3 частини другої цієї статті, з метою створення відповідних стимулів під час затвердження тарифів та методологій встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу.

На виконання стандартів поведінки, передбачених пунктом 3 частини другої цієї статті, оператор газотранспортної системи у відповідності до вимог Регламенту 2017/1938 звертається до компетентного органу та Регулятора з пропозицією щодо забезпечення постійної фізичної потужності для транспортування газу в обох напрямках руху по всім транскордонним газопроводам або з клопотанням про звільнення від обов'язку щодо забезпечення такої потужності. Компетентний орган та Регулятор приймають рішення щодо поданих пропозицій та клопотань відповідно до Регламенту 2017/1938.

Якщо щодо фінансування створення або збільшення постійної фізичної потужності для транспортування газу в обох напрямках руху відсутній ринковий попит, але вважається необхідним для цілей безпеки постачання

природного газу і якщо таке інвестування зумовлює витрати у більш ніж одній державі – стороні Енергетичного Співтовариства або в одній державі – стороні Енергетичного Співтовариства на користь іншої держави-стороні, Регулятор разом з національними регуляторами у сфері енергетики всіх відповідних держав – сторін Енергетичного Співтовариства повинен ухвалити скоординоване рішення про розподіл витрат, перш ніж буде ухвалене відповідне інвестиційне рішення. При розподілі витрат мають враховуватися принципи та інші вимоги актів Енергетичного Співтовариства щодо створення та фінансування транскордонної інфраструктури.

Розподіл витрат між державами – сторонами Енергетичного Співтовариства не повинен у неналежний спосіб спотворювати конкуренцію або ефективне функціонування ринку і повинен уникати створення неналежних спотворень у роботі ринку.

4. Компетентний орган у межах своїх повноважень повинен забезпечити, щоб будь-яка нова інфраструктура для транспортування природного газу сприяла безпеці постачання природного газу за рахунок розвитку добре сполученої мережі, у тому числі, у відповідних випадках, за рахунок достатньої кількості точок входу та виходу на міждержавних з'єднаннях відносно ринкового попиту та виявлених ризиків.

5. Стандарти поведінки, що мають виконуватися постачальниками стосовно захищених споживачів, відповідно до пункту 4 частини другої цієї статті:

1) повинні покладатися на постачальників, коло яких має бути визначене у ППЗ;

2) повинні бути недискримінаційними та не повинні створювати непропорційне навантаження на таких постачальників;

3) пройшли процедуру, передбачену частиною дев'ятою цієї статті (якщо стандарт поведінки є новим неринковим

заходом). Новим неринковим заходом є будь-який захід, який був внесений до ППЗ після його першого затвердження відповідно до цього Закону.

Умови постачання газу захищеним споживачам повинні встановлюватися без обмежень для належного функціонування ринку Енергетичного Співтовариства та за ціною, що відповідає ринковій вартості природного газу (крім випадків, передбачених цим Законом).

6. Компетентний орган уповноважений передбачити у ППЗ стандарт поведінки, що виходить за межі 30-денного періоду, зазначеного у підпунктах б) і в) пункту 4 частини другої цієї статті, або інший обов'язок для постачальників з міркувань безпеки постачання природного газу, якщо такий стандарт поведінки або захід одночасно:

1) ґрунтуються на результатах оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу;

2) відповідають вимогам частини восьмої статті 4¹ цього Закону;

3) не чинять негативного впливу на здатність будь-якої іншої держави – сторони Енергетичного Співтовариства постачати газ захищеним споживачам згідно з Регламентом 2017/1938 у випадку надзвичайної ситуації;

4) пройшли процедуру, передбачену частиною дев'ятою цієї статті (якщо стандарт поведінки або захід є новим неринковим заходом, як визначено у пункті 3 частини п'ятої цієї статті).

Секретаріат Енергетичного Співтовариства може запитати надання обґрунтування відповідності будь-якого заходу, зазначеного в абзаці першому цієї частини, умовам, встановленим цією частиною. Таке обґрунтування повинне бути оприлюднене шляхом розміщення на вебсайті компетентним органом.

7. Після завершення періоду, протягом якого мають виконуватися стандарти поведінки відповідно до частин

п'ятої-шостої цієї статті, або за більш суворих умов, ніж ті, що встановлені пунктом 4 частини другої цієї статті, компетентний орган та суб'єкти ринку природного газу повинні докладати зусиль для підтримання, наскільки це можливо, постачання природного газу, зокрема, захищеним споживачам.

Компетентний орган не може обмежувати постачальників у їх праві на дотримання стандартів поведінки, визначених пунктом 4 частини другої цієї статті, за рахунок використання об'єктів газової інфраструктури на території інших Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, що безпосередньо поєднані з Україною транскордонними газопроводами. При цьому ППЗ може визначати перелік документів або інших дій від постачальників для підтвердження дотримання таких стандартів.

8. ППЗ має ґрунтуватися переважно на ринкових заходах, невиключний перелік яких передбачений частиною одинадцятою статті 6 цього Закону, і не повинен створювати непропорційне навантаження на суб'єктів ринку природного газу або чинити негативний вплив на функціонування ринку природного газу Енергетичного Співтовариства.

9. Компетентний орган повинен оприлюднити шляхом розміщення на своєму вебсайті проект рішення про внесення змін до ППЗ щодо включення нового превентивного неринкового заходу, невиключний перелік яких передбачений частиною дванадцятою статті 6 цього Закону, та надати Секретаріату Енергетичного Співтовариства опис такого заходу, його впливу на ринок природного газу і, наскільки це можливо, на ринки природного газу в інших державах – сторонах Енергетичного Співтовариства.

За запитом Секретаріату Енергетичного Співтовариства Регулятор здійснює оцінку впливу такого превентивного неринкового заходу відповідно до

	<p>Регламенту 2017/1938 та надає її компетентному органу. Компетентний орган оприлюднює шляхом розміщення на своєму вебсайті оцінку впливу та повідомляє її Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Якщо на основі оцінки впливу Секретаріат Енергетичного Співтовариства дійде висновку, що відповідний захід може загрожувати безпеці постачання природного газу в інших державах – сторонам Енергетичного Співтовариства, він протягом чотирьох місяців з дня отримання оцінки впливу видає висновок щодо необхідності коригування або відмови від заходу. В такому випадку проект рішення про внесення змін до ППЗ щодо включення нового превентивного неринкового заходу може прийматися, тільки якщо він був змінений згідно з висновком Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Перебіг чотиримісячного строку починається з дня, наступного за днем отримання повного пакету інформації. Чотиримісячний строк може бути продовжений за взаємною згодою Секретаріату Енергетичного Співтовариства та компетентного органу.</p> <p>Якщо на основі оцінки впливу Секретаріат Енергетичного Співтовариства вважає, що відповідний захід не відповідає частині восьмій статті 4¹ цього Закону, застосовується процедура згідно з частиною шостою статті 4¹ цього Закону.</p>
<p><i>Стаття відсутня</i></p>	<p>Стаття 5¹. Встановлення та дотримання цільового рівня та графіку заповнення газосховищ.</p> <p>1. До 1 листопада кожного календарного року має бути досягнутий цільовий рівень заповнення газосховищ, що визначається відповідно до цієї статті з урахуванням вимог Регламенту 2017/1938.</p> <p>Для цього до 15 вересня попереднього року компетентний орган надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства проект графіка заповнення газосховищ з проміжними цільовими рівнями станом на 1 лютого, 1</p>

травня, 1 липня та 1 вересня, включно з технічною інформацією, для всіх підземних сховищ газу в агрегованій формі. Графік заповнення газосховищ та проміжні цільові рівні повинні ґрунтуватися на кривій, яка відповідає середньому відсотку заповнення газосховищ протягом попередніх п'яти років.

Графік заповнення газосховищ затверджується компетентним органом у п'ятнадцятиденний строк з дня повідомлення Секретаріатом Енергетичного Співтовариства про затвердження графіків заповнення газосховищ для держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

2. Якщо до 1 листопада будь-якого року не досягається цільовий рівень заповнення газосховищ у зв'язку зі специфічними технічними характеристиками одного або декількох підземних сховищ газу, такими як винятково низька швидкість закачування, дозволяється досягнення цього цільового рівня до 1 грудня цього ж року. Про це до 1 листопада компетентний орган інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства із зазначенням причин затримки.

3. Цільовий рівень заповнення не застосовується, якщо одна або декілька держав – сторін Енергетичного Співтовариства оголосили кризову ситуацію рівня надзвичайної ситуації та до завершення такої ситуації.

4. Компетентний орган здійснює постійний моніторинг дотримання графіка заповнення газосховищ та інформування про це на засіданнях Координаційної групи з безпеки постачання. Якщо рівень заповнення газосховищ більш ніж на п'ять відсотків нижчий за рівень відповідно до графіку, компетентний орган повинен невідкладно, але не пізніше ніж протягом 30 днів вжити дієвих заходів для його збільшення.

5. З метою досягнення цільового рівня та графіку заповнення газосховищ відповідно до цієї статті можуть за

рішенням уповноважених органів використовуються механізми, передбачені цією частиною.

Кабінет Міністрів України уповноважений прийняти рішення про створення стратегічного запасу, визначивши його обсяг, джерела фінансування, процедуру створення, зберігання та управління таким запасом, а також суб'єкта, відповідального за утворення, зберігання та управління таким запасом.

ППЗ може також передбачати інші ринкові та неринкові заходи з метою досягнення цільового рівня та графіку заповнення газосховищ, до яких належить створення страхового запасу природного газу постачальниками.

Регулятор приймає відповідні рішення, необхідні для забезпечення належного функціонування та джерел фінансування витрат для заходів, вжитих відповідно до цієї частини.

Заходи, вжиті відповідно до цієї частини, повинні бути мінімально достатніми для дотримання графіку заповнення та цільового рівня заповнення газосховищ. Вони повинні бути чітко визначеними, прозорими, пропорційними, недискримінаційними та піддаватися перевірці. Вони не повинні призводити до спотворення конкуренції або функціонування ринку природного газу Енергетичного Співтовариства чи загрозувати безпеці постачання газу інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

За невиконання заходів з метою досягнення цільового рівня та графіку заповнення газосховищ передбачається відповідальність, відповідно до статті 59 цього Закону. Про випадки притягнення до відповідальності за таке невиконання Регулятор невідкладно, але не пізніше ніж протягом 7 днів інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства.

6. Компетентний орган та Регулятор вживають всіх необхідних заходів, щоб забезпечити ефективне використання наявної інфраструктури на національному та

	<p>регіональному рівні для цілей безпеки постачання природного газу. Такі заходи не повинні за жодних обставин перешкоджати або обмежувати використання газосховищ замовниками з інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства та не повинні обмежувати обсяг потужності транскордонних газопроводів, що підлягає розподілу відповідно до кодексу газотранспортної системи.</p> <p>7. При застосуванні заходів відповідно до цієї статті необхідним є дотримання принципу «енергоефективність насамперед» відповідно до Закону України «Про енергетичну ефективність» за умови, що таке застосування дозволяє досягнути мети відповідних заходів.</p> <p>8. Оператор газосховищ щомісяця звітує компетентному органу про фактичний рівень заповнення газосховищ.</p> <p>Компетентний орган здійснює моніторинг фактичного рівня заповнення підземних газосховищ станом на кінець кожного місяця та повідомляє відповідну інформацію Секретаріату Енергетичного Співтовариства протягом 7 днів.</p>
<p><i>Стаття 6. Національний план дій</i></p> <p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, розробляє і за результатами консультацій з суб'єктами ринку природного газу, представниками споживачів (у тому числі побутових споживачів) та за погодженням з Регулятором затверджує Національний план дій, що є обов'язковим для виконання всіма суб'єктами ринку природного газу.</p> <p>Національний план дій визначає заходи для усунення або зменшення загального негативного впливу кризової ситуації.</p> <p>До 1 вересня поточного року центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, забезпечує оновлення</p>	<p>Стаття 6. План на випадок кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації</p> <p>1. Компетентний орган розробляє та затверджує ПНС, що є обов'язковим для виконання всіма суб'єктами ринку природного газу, а також визначеними в ПНС учасниками ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії».</p> <p>ПНС підлягає оприлюдненню шляхом розміщення на вебсайті компетентного органу, крім інформації з обмеженим доступом.</p> <p>2. ПНС визначає заходи для усунення або зменшення загального негативного впливу кризової ситуації, зокрема:</p> <p>1) рівні кризової ситуації, з урахуванням того, що:</p> <p>а) кризова ситуація рівня раннього попередження - ситуація, при якій існує конкретна, перевірена і достовірна</p>

Національного плану дій на наступний календарний рік та оприлюднює його шляхом розміщення на своєму веб-сайті.

2. У Національному плані дій визначаються:

1) рівні кризової ситуації, а саме:

а) кризова ситуація рівня раннього попередження - ситуація, при якій існує конкретна, перевірена і достовірна інформація про можливість істотного погіршення ситуації з постачання природного газу, яка ймовірно призведе до кризової ситуації рівня попередження або рівня надзвичайної ситуації;

б) кризова ситуація рівня попередження - ситуація, при якій має місце зупинення чи обмеження джерела надходження природного газу або надзвичайно високий попит на природний газ, що призводить до істотного погіршення ситуації з постачання природного газу, але надходження природного газу на ринок України забезпечується без необхідності вжиття неринкових заходів;

в) кризова ситуація рівня надзвичайної ситуації - ситуація, при якій має місце надзвичайно високий попит на природний газ, зупинення чи обмеження важливого джерела надходження природного газу або інше істотне погіршення ситуації з постачання природного газу, при якому було вжито всіх відповідних ринкових заходів, але надходження природного газу на ринок не є достатнім для забезпечення попиту, що створює необхідність для вжиття неринкових заходів, зокрема для забезпечення постачання захищеним споживачам;

2) для кожного рівня кризової ситуації:

а) система заходів реагування, у тому числі відповідні процедури обміну інформацією. Заходи реагування мають бути ринковими, якщо вжиття ринкових заходів не дозволяє забезпечити безпеку постачання природного газу, зокрема захищеним споживачам, вживаються інші (неринкові) заходи, передбачені пунктом 1 цієї частини;

б) обов'язки суб'єктів ринку природного газу з урахуванням впливу на них кризової ситуації з надходженням природного

інформація про можливість істотного погіршення ситуації з постачання природного газу, яка ймовірно призведе до кризової ситуації рівня попередження або рівня надзвичайної ситуації;

б) кризова ситуація рівня попередження - ситуація, при якій має місце порушення надходження природного газу або надзвичайно високий попит на природний газ, що призводить до істотного погіршення ситуації з постачання природного газу, але ринок усе одно здатний управляти таким порушенням або попитом без необхідності застосування неринкових заходів;

в) кризова ситуація рівня надзвичайної ситуації - ситуація, при якій має місце надзвичайно високий попит на природний газ, істотне порушення надходження природного газу або інше істотне погіршення ситуації з постачання природного газу, при якому було вжито всіх відповідних ринкових заходів, але надходження газу недостатньо для задоволення залишкового попиту на газ, що створює необхідність для вжиття неринкових заходів, зокрема, для забезпечення постачання газу захищеним споживачам;

2) заходи, які мають виконуватися при кожному рівні кризової ситуації, а саме:

а) у випадку кризової ситуації рівня раннього попередження – опис заходів та суб'єктів ринку природного газу та, за необхідності, учасників ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», які мають виконувати ці заходи, процедуру, якої необхідно дотримуватися (за наявності), очікуваний внесок заходу в подолання наслідків відповідної події або в завчасну підготовку до її виникнення, потоки інформації між залученими сторонами;

б) у випадку кризової ситуації рівня попередження – опис заходів та суб'єктів ринку природного газу та, за необхідності, учасників ринку електричної енергії у розуміння Закону України «Про ринок електричної енергії»,

газу, у тому числі їх обов'язки щодо взаємодії з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі;

в) завдання та повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, а також інших суб'єктів владних повноважень, уповноважених брати участь у подоланні кризової ситуації;

3) орган, особа або група осіб, відповідальних за управління кризовою ситуацією;

4) механізми співпраці з відповідальними органами інших держав, зокрема держав - сторін Енергетичного Співтовариства, на випадок кризової ситуації;

5) перелік першочергових заходів, що підлягають обов'язковому виконанню з метою поновлення надходження природного газу, у тому числі, за потребою, механізм та джерела компенсації витрат відповідних суб'єктів ринку природного газу.

3. У разі кризової ситуації або якщо існує загроза безпеці населення, небезпека руйнування газотранспортної або газорозподільної системи, газосховища, установки LNG чи загроза цілісності газотранспортної системи, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, ухвалює рішення про необхідність вжиття тимчасових запобіжних заходів та повідомляє про це Регулятора. Невідкладно після ухвалення такого рішення вживаються заходи, визначені Національним планом дій як першочергові.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, невідкладно повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про ухвалення рішення про необхідність вжиття тимчасових запобіжних заходів, а також про заходи, що він планує вжити відповідно

які мають виконувати ці заходи, процедуру, якої необхідно дотримуватися (за наявності), очікуваний внесок заходу в контексті реагування на кризову ситуацію, потоки інформації між залученими сторонами, обов'язки щодо звітування;

в) у випадку кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації:

перелік попередньо визначених дій на рівні попиту та пропозиції для забезпечення достатності газу, у тому числі із залученням договірних механізмів та механізмів компенсації (за наявності);

опис ринкових заходів та суб'єктів ринку природного газу та, за необхідності, учасників ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», які мають виконувати ці заходи, потоки інформації між залученими сторонами;

опис неринкових заходів та суб'єктів ринку природного газу та, за необхідності, учасників ринку електричної енергії у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», які мають виконувати ці заходи, оцінку необхідності такого заходу для реагування на кризову ситуацію, включно зі ступенем його використання, процедуру впровадження заходу, очікуваний внесок заходу в пом'якшення наслідків кризової ситуації на додаток до ринкових заходів, оцінку інших можливих впливів заходу, відповідність вимогам частини п'ятої цієї статті, потоки інформації між залученими сторонами, обов'язки щодо звітування.

Неринкові заходи, невиключний перелік яких передбачений частиною дванадцятю цієї статті, можуть застосовуватися лише тоді, якщо вжиття ринкових заходів не дозволяє забезпечити постачання природного газу, зокрема захищеним споживачам;

до Національного плану дій. Запобіжні заходи повинні відповідати таким вимогам:

1) бути передбаченими Національним планом дій;

2) мати визначений строк дії;

3) не створювати необґрунтовані перешкоди для руху природного газу в газотранспортних системах України та газотранспортних системах інших держав - сторін Енергетичного Співтовариства;

4) не створювати ймовірну істотну загрозу безпеці постачання природного газу іншої держави - сторони Енергетичного Співтовариства;

5) не обмежувати доступ до газотранспортних систем або газосховищ України для замовників, створених відповідно до законодавства іншої держави - сторони Енергетичного Співтовариства, якщо надання такого доступу є технічно можливим та безпечним.

У визначених законом випадках центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, вживає заходів, не передбачених Національним планом дій, про що невідкладно повідомляє Регулятора та Секретаріат Енергетичного Співтовариства, у тому числі щодо причин вжиття таких заходів.

4. У разі якщо вжиття тимчасових запобіжних заходів на національному рівні не забезпечить врегулювання кризової ситуації, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, зобов'язаний повідомити голову Координаційної Групи Енергетичного Співтовариства з питань безпеки постачання для вжиття необхідних заходів на міжнародному рівні.

3) заходи в сфері електроенергетики та централізованого теплопостачання, зокрема:

а) у сфері централізованого теплопостачання – опис потенційного впливу порушення надходження природного газу, заходи, які повинні бути вжиті для пом'якшення потенційного впливу порушення надходження природного газу на сектор централізованого теплопостачання, або висновок про недоцільність таких заходів;

б) у сфері електроенергетики – опис потенційного впливу порушення надходження природного газу, заходи, які повинні бути вжиті для пом'якшення потенційного впливу порушення надходження природного газу на сектор електроенергетики, або висновок про недоцільність таких заходів, механізми забезпечення належної координації, у тому числі обміну інформацією, між суб'єктами ринку природного газу та учасниками ринку електричної енергії у значенні Закону України «Про ринок електричної енергії», задіяними у попередженні та подоланні наслідків кризової ситуації, зокрема між операторами газотранспортних систем та систем передачі електроенергії при різних рівнях кризової ситуації;

4) склад, повноваження, права та обов'язки, процедуру прийняття рішень кризовим комітетом, відповідальним за управління кризовою ситуацією, при цьому рішення кризового комітету вводяться в дію наказом компетентного органу;

5) для кожного рівня кризової ситуації завдання та обов'язки, включно із взаємодією з компетентним органом та, за потреби, з Регулятором для суб'єктів ринку природного газу (крім побутових споживачів) та відповідних виробників електричної енергії, а також завдання та обов'язки компетентного органу та інших осіб, яким були делеговані завдання відповідно до частини третьої статті 4¹ цього Закону;

5. Для цілей частин першої - четвертої цієї статті до ринкових заходів, що застосовуються для подолання кризової ситуації всіх рівнів, належать:

1) заходи, спрямовані на збільшення обсягів постачання природного газу:

підвищення спроможності до реагування на кризову ситуацію об'єктів, пов'язаних з видобутком природного газу;

збільшення гнучкості імпорту природного газу, забезпечення двостороннього руху природного газу, диверсифікація джерел надходження природного газу;

сприяння доступу до газотранспортних систем для постачальників газу з альтернативних джерел;

забезпечення достатньої потужності (у тому числі потужності відбору) газосховищ та обсягів природного газу в газосховищах;

забезпечення необхідної потужності установки LNG;

використання довгострокових та короткострокових договорів купівлі-продажу і постачання природного газу;

стимулювання інвестицій в об'єкти газової інфраструктури;

укладення договорів, спрямованих на забезпечення безпеки постачання природного газу;

2) заходи, спрямовані на зменшення обсягів споживання природного газу:

використання договорів, умови яких передбачають переривання (зупинення) фактичного постачання природного газу у деяких випадках;

забезпечення заміщення природного газу як енергоресурсу для промисловості та виробників електричної енергії;

б) заходи для запобігання, наскільки це можливо і без створення загрози для безпечної та надійної експлуатації об'єктів газової інфраструктури або без створення небезпечних ситуацій, несанкціонованому відбору газу з боку споживачів;

7) графік, процедуру, залучених сторін та сценарії для стрес-тестів відповідно до частини дев'ятої цієї статті.

3. У визначених ПНС випадках компетентний орган на підставі рішення кризового комітету оголошує один з рівнів кризової ситуації.

Про це він негайно протягом 3 днів повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства, а також компетентні органи сусідніх держав – сторін Енергетичного Співтовариства та надає їм усю необхідну інформацію, зокрема інформацію про заходи, що будуть вживатися.

4. У випадку оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації компетентний орган на підставі рішення кризового комітету вживає попередньо визначені дії відповідно до ПНС та негайно протягом 3 днів повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства та компетентні органи сусідніх держав – сторін Енергетичного Співтовариства про дії, які він збирається вжити.

За виняткових обставин компетентний орган на підставі рішення кризового комітету може прийняти рішення про вчинення дій, які відхиляються від ПНС.

Компетентний орган повинен негайно протягом 3 днів повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства та компетентні органи сусідніх держав – сторін Енергетичного Співтовариства про будь-які такі дії та надати обґрунтування відхилення від ПНС.

Оператор газотранспортної системи повинен забезпечити, щоб у випадку оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації у сусідній Договірній Стороні Енергетичного Співтовариства, використання потужності

добровільні заходи для зменшення навантаження на об'єкти газової інфраструктури у піковий період;

заходи з енергоефективності;

сприяння споживанню газу з альтернативних джерел.

6. Для цілей частин першої - четвертої цієї статті до неринкових заходів, що застосовуються для подолання кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації, належать:

1) заходи, спрямовані на збільшення обсягів постачання природного газу:

використання природного газу із стратегічного запасу природного газу, що створюється і підтримується відповідно до закону;

примусове використання запасів альтернативних видів палива;

примусове використання електричної енергії, виробленої з енергоносіїв, відмінних від природного газу;

примусове збільшення обсягів видобутку природного газу;

примусове збільшення обсягу відбору природного газу;

2) заходи, спрямовані на зменшення обсягів споживання природного газу:

примусове використання енергоносіїв, відмінних від природного газу;

примусове застосування умов договорів, що дозволяють здійснити переривання (зупинення) фактичного постачання природного газу у деяких випадках;

примусове зменшення обсягів споживання природного газу.

на міждержавному з'єднанні з цією державою незалежно від того, чи надається вона на гарантованій чи на переривчастій основі та чи була вона замовлена до або під час такої кризової ситуації, має пріоритет перед використанням потужності точки виходу до газосховища, якщо з технічної точки зору існує неможливість одночасного їх використання. Замовнику, якому надана потужність за правилом пріоритету, повинен негайно протягом 5 днів сплатити іншому замовнику справедливу компенсацію за фінансові збитки, нанесені застосуванням правилом пріоритету, що має включати відповідне відшкодування вартості потужності, що була перервана. Процес визначення розміру та оплати компенсації не повинен впливати на застосування правила пріоритету.

5. Заходи, що вживаються відповідно до ПНС або за рішенням компетентного органу під час кризової ситуації будь-якого рівня, не повинні:

1) створювати необґрунтовані перешкоди для руху природного газу між Україною та іншими державами - сторонами Енергетичного Співтовариства;

2) створювати ймовірну істотну загрозу безпеці постачання природного газу іншої держави - сторони Енергетичного Співтовариства;

3) обмежувати доступ до об'єктів газової інфраструктури для замовників інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства, наскільки це можливо з технічної точки зору та з точки зору безпеки, відповідно до ПНС.

6. Під час кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації та за наявності обґрунтованих підстав, за запитом оператора системи передачі електричної енергії або оператора газотранспортної системи, компетентний орган на підставі рішення кризового комітету може прийняти рішення про надання пріоритету постачанню природного газу на певні критичні електростанції, що використовують природний

газ для виробництва електричної енергії, перед постачанням природного газу певним категоріям захищених споживачів, якщо відсутність постачання природного газу на такі критичні електростанції:

1) може призвести до заподіяння значної шкоди функціонуванню об'єднаної енергетичної системи України; або

2) перешкоджатиме виробництву та/або транспортуванню чи розподілу природного газу.

Відповідне рішення приймається на основі оцінки ризиків.

Критичні електростанції, зазначені в абзаці першому цієї частини, повинні бути чітко визначені разом з потенційними обсягами газу, які підпадають під дію такого заходу, та зазначені у ППЗ та ПНС. Їх визначення повинне здійснюватися в тісній співпраці між оператором системи передачі електроенергії і оператором газотранспортної системи.

7. У випадку оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації Секретаріат Енергетичного Співтовариства може за запитом компетентного органу іншої держави – сторони Енергетичного Співтовариства, суб'єктів ринку природного газу або з власної ініціативи вимагати від компетентного органу змінити заходи, що вживаються під час кризової ситуації, якщо вони суттєво не відповідають діям, зазначеним у ПНС, створюють непропорційне навантаження на суб'єктів ринку природного газу або не відповідають частині п'ятій цієї статті.

Секретаріат Енергетичного Співтовариства також уповноважений вимагати від компетентного органу оголосити про завершення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації, якщо Секретаріат Енергетичного Співтовариства дійде висновку, що оголошення

надзвичайної ситуації було або стало необґрунтованим згідно з підпунктом в) пункту 1 частини другої цієї статті.

Протягом трьох днів з моменту отримання вимоги Секретаріату Енергетичного Співтовариства та на підставі рішення кризового комітету компетентний орган змінює заходи та повідомляє про це Секретаріат Енергетичного Співтовариства або повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства причини, через які він не погоджується з вимогою.

Після цього, якщо Секретаріат Енергетичного Співтовариства наводить детальні причини, у зв'язку з якими він вимагає будь-якого змінення заходу, компетентний орган на підставі рішення кризового комітету враховує позицію Секретаріату Енергетичного Співтовариства. Якщо остаточне рішення компетентного органу відхиляється від позиції Секретаріату Енергетичного Співтовариства, компетентний орган повинен повідомити причини такого рішення.

8. Компетентний орган на підставі рішення кризового комітету оголошує про завершення одного з рівнів кризової ситуації.

Протягом шести тижнів з дня оголошення про завершення одного з рівнів кризової ситуації компетентний орган надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства детальний аналіз кризової ситуації та ефективності вжитих заходів, у тому числі оцінку економічного впливу кризової ситуації, впливу на електроенергетичний сектор та допомогу, яка була отримана або надана державам – сторонам Енергетичного Співтовариства. Цей аналіз доводиться до відома Координаційної групи з безпеки постачання та відображається у наступних оновленнях ППЗ та ПНС.

9. Заходи, дії та процедури, які містяться у ПНС, підлягають перевірці шляхом проведення стрес-тестів принаймні один раз між оновленнями ПНС та відповідно до

вимог, визначених ПНС. Під час стрес-тестів компетентний орган моделює сценарії значного впливу та реагування на них в реальному часі згідно з ПНС.

Результати тестування повинні бути представлені компетентним органом Координаційній групі з безпеки постачання.

10. ПНС повинен забезпечувати, наскільки це можливо з технічної точки зору та з точки зору безпеки, доступ до об'єктів газової інфраструктури для замовників з інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства і не повинен впроваджувати будь-який захід, який необґрунтовано обмежує транскордонний рух природного газу.

11. До ринкових заходів, що застосовуються для попередження та подолання кризової ситуації всіх рівнів під час підготовки ППЗ та ПНС, належать:

1) заходи, спрямовані на збільшення обсягів постачання природного газу:

підвищення спроможності до реагування на кризову ситуацію об'єктів, пов'язаних з видобутком природного газу;

збільшення гнучкості імпорту природного газу, забезпечення двостороннього руху природного газу, диверсифікація джерел надходження природного газу;

сприяння доступу до газотранспортних систем для постачальників газу з альтернативних джерел;

забезпечення достатньої потужності (у тому числі потужності відбору) газосховищ та обсягів природного газу в газосховищах;

забезпечення необхідної потужності установки LNG;

використання довгострокових та короткострокових договорів купівлі-продажу і постачання природного газу;

стимулювання інвестицій в об'єкти газової інфраструктури;

укладення договорів, спрямованих на забезпечення безпеки постачання природного газу;

2) заходи, спрямовані на зменшення обсягів споживання природного газу:

використання договорів, умови яких передбачають переривання (зупинення) фактичного постачання природного газу у деяких випадках;

забезпечення заміщення природного газу як енергоресурсу для промисловості та виробників електричної енергії;

добровільні заходи для зменшення навантаження на об'єкти газової інфраструктури у піковий період;

заходи з енергоефективності;

сприяння споживанню газу з альтернативних джерел.

12. До неринкових заходів, що застосовуються для попередження та подолання кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації під час підготовки ППЗ та ПНС, належать:

1) заходи, спрямовані на збільшення обсягів постачання природного газу:

використання природного газу із стратегічного запасу;

примусове використання запасів альтернативних видів палива;

примусове використання електричної енергії, виробленої з енергоносіїв, відмінних від природного газу;

примусове збільшення обсягів видобутку природного газу;

примусове збільшення обсягу відбору природного газу;

	<p>2) заходи, спрямовані на зменшення обсягів споживання природного газу:</p> <p>примусове використання енергоносіїв, відмінних від природного газу;</p> <p>примусове застосування умов договорів, що дозволяють здійснити переривання (зупинення) фактичного постачання природного газу у деяких випадках, що не були застосовані в рамках ринкових заходів;</p> <p>примусове зменшення обсягів споживання природного газу.</p>
<p><i>Стаття відсутня</i></p>	<p>Стаття 6¹. Обов'язки щодо надання інформації для цілей безпеки постачання природного газу.</p> <p>1. Обов'язки щодо надання та обміну інформацією під час кризової ситуації встановлюються ПНС.</p> <p>За наявності обґрунтованих підстав, незалежно від оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації, компетентний орган уповноважений вимагати від суб'єктів ринку природного газу, а суб'єкти ринку природного газу зобов'язані надати інформацію, необхідну для оцінки загальної ситуації з безпекою постачання природного газу в Україні та інших державах – сторонах Енергетичного Співтовариства, включно з інформацією про договори, за винятком інформації про договірні ціни.</p> <p>2. Додатково до вимог частини першої цієї статті, з метою належної оцінки ситуації з безпекою постачання природного газу компетентним органом та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, кожен суб'єкт ринку природного газу (крім споживачів) повинен надати компетентному органу:</p> <p>1) до 01 червня кожного року дані про чинні договори купівлі-продажу або постачання газу строком дії понад один рік, які він уклав для закупівлі природного газу поза межами України, за таким переліком:</p>

а) строк дії договору;

б) річний договірний обсяг;

в) максимальний добовий договірний обсяг у випадку кризової ситуації рівня попередження або надзвичайної ситуації;

г) договірна точка поставки;

д) мінімальні добові та місячні договірні обсяги газу;

е) умови зупинення або припинення продажу або постачання газу;

є) інформація про те, чи договір, окремо або в сукупності з договорами з тим самим продавцем або з особами, пов'язаними з таким продавцем відносинами контролю, покриває 28 відсотків або більше річного обсягу споживання газу в Україні, що розраховується на основі останніх доступних даних;

2) негайно протягом 7 днів після укладення або внесення до них змін договори купівлі-продажу або постачання природного газу зі строком дії понад один рік, які окремо або в сукупності з договорами з тим самим продавцем та особами, пов'язаними з таким продавцем відносинами контролю, покривають 28 відсотків або більше річного обсягу споживання газу в Україні, що розраховується на основі останніх доступних даних. Обов'язок щодо надання договорів не поширюється на інформацію про ціни та не застосовується до змін, пов'язаних тільки із ціною газу. Обов'язок щодо надання договорів також застосовується до всіх комерційних угод, які мають значення для виконання договору купівлі-продажу або постачання газу, за винятком інформації про ціни.

Компетентний орган надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства дані, зазначені у пункті 1 цієї частини в анонімізованій формі. У разі укладення нових договорів або

внесення змін до чинних договорів повний набір даних повинен бути переданий до кінця вересня відповідного року.

Якщо компетентний орган сумнівається, чи конкретний договір, отриманий згідно з пунктом 2 цієї частини, ставить під загрозу безпеку постачання газу держави – сторони Енергетичного Співтовариства, він повинен повідомити про такий договір Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

3. За обставин, які належним чином обґрунтовані необхідністю гарантувати прозорість ключових договорів купівлі-продажу та постачання природного газу з огляду на безпеку постачання природного газу, та якщо компетентний орган або Секретаріат Енергетичного Співтовариства вважає, що договір купівлі-продажу або постачання природного газу може загрожувати безпеці постачання газу держави - сторони Енергетичного Співтовариства, компетентний орган або Секретаріат Енергетичного Співтовариства уповноважений вимагати від суб'єкта ринку природного газу надати будь-який такий договір, за винятком інформації про ціни, для оцінки його впливу на безпеку постачання природного газу.

Така вимога повинна бути обґрунтованою і може також охоплювати інші комерційні угоди, які мають значення для виконання договору купівлі-продажу або постачання природного газу, за винятком інформації про ціни. Обґрунтування повинне враховувати пропорційність адміністративного навантаження на суб'єкта ринку природного газу.

4. Компетентний орган, який отримав інформацію відповідно до пункту 2 частини першої або частини другої цієї статті, повинен протягом трьох місяців оцінити отриману інформацію з точки зору безпеки постачання природного газу і надати результати такої оцінки Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

5. Компетентний орган повинен враховувати інформацію, отриману відповідно до цієї статті, під час

	<p>проведення оцінки ризиків щодо безпеки постачання природного газу, підготовки ППЗ та ПНС та їх оновлень.</p> <p>У випадку надання Секретаріатом Енергетичного Співтовариства висновку з пропозиціями компетентному органу внести зміни до результатів оцінки ризиків, ППЗ або ПНС на основі інформації, отриманої відповідно до цієї статті, застосовується процедура, передбачена частиною шостою статті 4¹ цього Закону.</p> <p>6. Дані та договори, отримані згідно з частинами першою-другою цієї статті, а також відповідні оцінки компетентного органу та Секретаріату Енергетичного Співтовариства Комісії є інформацією з обмеженим доступом. Компетентний орган та Секретаріат Енергетичного Співтовариства повинні забезпечити збереження цієї інформації відповідно до закону.</p>
<p>Стаття 7. Моніторинг безпеки постачання природного газу</p> <p>1. <i>Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, зобов'язаний здійснювати моніторинг безпеки постачання природного газу:</i></p> <p><i>1) стану впровадження заходів з безпеки постачання природного газу, передбачених статтею 5 цього Закону;</i></p> <p>2) балансу попиту та пропозиції природного газу в Україні;</p> <p>3) <i>укладених протягом звітного року довгострокових зовнішньоекономічних договорів купівлі-продажу або постачання природного газу;</i></p> <p>...</p> <p>2. До 31 липня поточного року <i>центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, готує та розміщує на своєму веб-сайті звіт за попередній календарний рік про результати моніторингу питань, зазначених у частині</i></p>	<p>Стаття 7. Моніторинг безпеки постачання природного газу</p> <p>1. Компетентний орган зобов'язаний здійснювати моніторинг безпеки постачання природного газу:</p> <p>1) стану виконання ППЗ відповідно до статті 5 цього Закону;</p> <p>2) балансу попиту та пропозиції природного газу в Україні;</p> <p>3) договорів купівлі-продажу або постачання природного газу відповідно до статті 6¹ цього Закону;</p> <p>...</p> <p>2. До 31 липня поточного року компетентний орган готує та розміщує на своєму веб-сайті звіт за попередній календарний рік про результати моніторингу питань, зазначених у частині першій цієї статті, а також вжиті або заплановані заходи щодо цих питань.</p>

<p>першій цієї статті, а також вжиті або заплановані заходи щодо цих питань.</p> <p>Звіт повинен також містити інформацію про:</p> <p>1) вплив заходів, передбачених <u>статтею 6</u> цього Закону, на конкуренцію на ринку природного газу;</p> <p>2) потужність газосховищ;</p> <p>3) тривалість та обсяг <i>довгострокових зовнішньоекономічних договорів купівлі-продажу та постачання, принаймні однією стороною яких є суб'єкт господарювання України, із зазначенням строку дії таких договорів</i>, а також про вплив таких договорів на стан ресурсного забезпечення ринку природного газу в Україні та на безпеку постачання природного газу;</p> <p>...</p> <p>3. Електронна версія звіту, передбаченого частиною другою цієї статті, разом із його перекладом на англійську мову передається Секретаріату Енергетичного Співтовариства протягом 45 днів з дня розміщення звіту на веб-сайті <i>центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі.</i></p>	<p>Звіт повинен також містити інформацію про:</p> <p>1) вплив заходів, передбачених <u>статтею 6</u> цього Закону, на конкуренцію на ринку природного газу;</p> <p>2) потужність газосховищ;</p> <p>3) тривалість та обсяг договорів купівлі-продажу та постачання природного газу відповідно до статті 6¹ цього Закону, а також про вплив таких договорів на стан ресурсного забезпечення ринку природного газу в Україні та на безпеку постачання природного газу;</p> <p>...</p> <p>3. Електронна версія звіту, передбаченого частиною другою цієї статті, разом із його перекладом на англійську мову передається Секретаріату Енергетичного Співтовариства протягом 45 днів з дня розміщення звіту на веб-сайті компетентного органу.</p>
<p>Стаття 12. Правила постачання природного газу</p> <p>...</p> <p>6. <i>Постачальники зобов'язані створювати страховий запас природного газу в розмірі не більше 10 відсотків запланованого місячного обсягу постачання природного газу споживачам на наступний місяць. Розмір страхового запасу встановлюється Кабінетом Міністрів України щорічно на однаковому рівні для всіх постачальників. Порядок визначення місячного обсягу постачання та формування страхового запасу затверджується Кабінетом Міністрів України.</i></p>	<p>Стаття 12. Правила постачання природного газу</p> <p>...</p> <p>6. Постачальники зобов'язані утворювати, зберігати та управляти страховим запасом природного газу відповідно до ППЗ.</p>

<p>Стаття 59. Відповідальність за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку природного газу</p> <p>...</p> <p>2. Правопорушеннями на ринку природного газу зокрема є:</p> <p>...</p> <p><i>Пункт відсутній</i></p>	<p>Стаття 59. Відповідальність за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку природного газу</p> <p>...</p> <p>2. Правопорушеннями на ринку природного газу зокрема є:</p> <p>...</p> <p>19) невиконання або неналежне виконання заходів, передбачених ППЗ або ПНС, інших заходів, передбачених статтею 6 цього Закону, обов'язків щодо надання інформації відповідно до статті 6¹ цього Закону.</p>
<p>4. Регулятор у разі скоєння правопорушення на ринку природного газу приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на суб'єктів ринку природного газу (крім споживачів) у таких розмірах:</p> <p>...</p> <p>5) від 3000 до 100000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку природного газу відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку природного газу:</p> <p><i>Підпункт відсутній</i></p>	<p>4. Регулятор у разі скоєння правопорушення на ринку природного газу приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на суб'єктів ринку природного газу (крім споживачів) у таких розмірах:</p> <p>...</p> <p>5) від 3000 до 100000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку природного газу відповідно до законодавства у сфері функціонування ринку природного газу:</p> <p>е) за невиконання або неналежне виконання заходів, передбачених ППЗ або ПНС, інших заходів, передбачених статтею 6 цього Закону, обов'язків щодо надання інформації відповідно до статті 6¹ цього Закону.</p>

**Виконувач обов'язків генерального директора
Директорату нафтогазового комплексу та
розвитку ринків нафти, природного газу
та нафтопродуктів
Міністерства енергетики України**
_____ 2026 року

Владислав РАМАЗАНОВ